

31998R0974

1998 5 11

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 139/1

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 974/98**1998 m. gegužės 3 d.****dėl euro įvedimo**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

euro, kaip dalyvaujančių valstybių narių piniginis vienetas, bus padalytas į šimtą smulkesnių vienetų, kurie vadinami „centais“; kadangi „cento“ apibrėžimas netrukdo valstybėse narėse vartoti šio pavadinimo bendrai vartojamų variantų; kadangi, be to, Europos Vadovų Taryba nusprendė, kad bendros valiutos pavadinimas turi būti vienodas visomis oficialiomis Europos Sąjungos kalbomis atsižvelgiant į abėcėlių skirtumus;

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį ir ypač į jos 109I straipsnio 4 dalies trečią sakinį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

(3) kadangi Taryba, veikdama pagal Sutarties 109I straipsnio 4 dalies trečią sakinį, turi imtis kitų priemonių, neskaitant perskaičiavimo kursų patvirtinimo, būtinų sparčiam euro įvedimui;

atsižvelgdama į Europos pinigų instituto nuomonę ⁽²⁾,

(4) kadangi, pagal Sutarties 109k straipsnio 2 dalį valstybei narei tapus dalyvaujančia valstybe nare, Taryba imasi kitų 109I straipsnio 5 dalyje numatytų priemonių, būtinų sparčiam euro, kaip bendros šios valstybės narės valiutos, įvedimui;

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽³⁾,

(5) kadangi Taryba, vadovaudamasi Sutarties 109I straipsnio 4 dalies pirmu sakiniu, trečiojo etapo pradžioje patvirtina perskaičiavimo kursą, pagal kuriuos neatšaukiamai nustatomi dalyvaujančių valstybių narių valiutų kursai ir pagal kuriuos neatšaukiamai nustatomu kursu euro pakeičia šias valiutas;

(1) kadangi šiame reglamente yra apibrėžtos eurą įsivedusių valstybių narių pinigų įstatymų nuostatos; kadangi nuostatos dėl sutarčių tęstinumo, teisinių priemonių nuorodų į ekiu pakeitimą nuorodomis į eurą ir apvalinimo jau buvo išdėstytos 1997 m. birželio 17 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1103/97 dėl tam tikrų nuostatų, susijusių su euro įvedimu ⁽⁴⁾; kadangi euro įvedimas yra susijęs su visų dalyvaujančių valstybių narių gyventojų kasdienėmis operacijomis; kadangi, siekiant užtikrinti tolygų perėjimą, ypač vartotojams, turi būti patikrintos priemonės, išskyrus tas, kurios nurodytos šiame reglamente ir Reglamente (EB) Nr. 1103/97;

(6) kadangi įstatymų nuostatos turėtų būti interpretuojamos atsižvelgiant į tai, kad tarp euro vienetų ir nacionalinių valiutų vienetų arba tarp tų nacionalinių valiutų vienetų nėra valiutų keitimo rizikos;

(2) kadangi 1995 m. gruodžio 15–16 d. Madride Europos Vadovų Taryba priėmė sprendimą dėl „ekiu“ termino, kuris Sutartyje vartojamas kalbant apie Europos piniginį vienetą, laikymo bendrinio terminu; kadangi 15 valstybių narių Vyriausybės priėmė bendrą susitarimą dėl to, kad šis sprendimas yra patvirtintas ir galutinis atitinkamų Sutarties nuostatų interpretavimas; kadangi Europos valiutai suteikiamas pavadinimas yra „euro“; kadangi

(7) kadangi „sutarties“ sąvoka, vartojama teisės priemonėms apibrėžti, apima visų rūšių sutartis nepriklausomai nuo jų sudarymo būdo;

⁽¹⁾ OL C 369, 1996 12 7, p. 10.

⁽²⁾ OL C 205, 1997 7 5, p. 18.

⁽³⁾ OL C 380, 1996 12 16, p. 50.

⁽⁴⁾ OL L 162, 1997 6 19, p. 1.

(8) kadangi, siekiant pasirengti tolygiai pereiti prie euro, reikia pereinamojo laikotarpio nuo dalyvaujančių valstybių narių valiutų pakeitimo euru iki euro banknotų ir

monetų įvedimo; kadangi per šį laikotarpį nacionalinių valiutų vienetai bus apibrėžiami kaip euro padalijimai; kadangi tokiu būdu tarp euro vieneto ir nacionalinių valiutų vienetų nustatomas teisinis lygiavertiškumas;

- (9) kadangi, vadovaujantis Sutarties 109g straipsniu ir Reglamentu (EB) Nr. 1103/97, nuo 1999 m. sausio 1 d. euro pakeis eku kaip Europos Bendrijų institucijų apskaitos vienetą; kadangi euro taip pat turėtų būti Europos centrinio banko (ECB) ir dalyvaujančių valstybių narių centrinių bankų apskaitos vienetu; kadangi, sutinkamai su Madrido išvadomis, Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) pinigų politikos operacijos bus atliekamos euro vienetais; kadangi tai netrukdo nacionaliniams centriniams bankams pereinamuoju laikotarpiu apskaitai naudoti savo nacionalinės valiutos vienetą, ypač savo darbuotojams ir viešajam administravimui;
- (10) kadangi kiekviena dalyvaujanti valstybė narė gali leisti pereinamuoju laikotarpiu eurą laisvai naudoti savo teritorijoje;
- (11) kadangi pereinamuoju laikotarpiu sutartys, nacionaliniai įstatymai ir kitos teisės priemonės gali būti teisėtai parengti numatant euro vienetą arba nacionalinės valiutos vienetą; kadangi per šį laikotarpį jokia šio reglamento nuostata negali daryti įtakos teisės priemonėje padarytų nuorodų į nacionalinės valiutos vienetą galiojimui;
- (12) kadangi, nebent susitarta kitaip, ūkio subjektai turi atsižvelgti į teisės priemonės išraišką atlikdami visus būtinus jame numatytus veiksmus;
- (13) kadangi euro vienetas ir nacionalinių valiutų vienetai yra tos pačios valiutos vienetai; kadangi reikėtų užtikrinti, kad mokėjimai dalyvaujančios valstybės narės viduje kredituojant sąskaitą galėtų būti vykdomi arba euro vienetais, arba atitinkamos nacionalinės valiutos vienetais; kadangi nuostatos dėl mokėjimų kredituojant sąskaitą turėtų būti taip pat taikomos tiems tarptautiniams mokėjimams, kurie išreiškiami euro vienetais arba kreditoriaus nacionalinės valiutos apskaitos vienetais; kadangi tolygų mokėjimo sistemų veikimą būtina užtikrinti priimančiomis nuostatomis dėl sąskaitų kreditavimo mokėjimo priemonėmis, kredituojamomis per minėtas sistemas; kadangi nuostatos dėl mokėjimų kredituojant sąskaitą
- neturėtų reikšti, kad finansiniai tarpininkai privalo pateikti tinkamas arba kitas mokėjimų galimybes arba produktus, išreikštus bet kuriuo euro vienetu; kadangi nuostatos dėl mokėjimų kredituojant sąskaitą nedraudžia finansiniams tarpininkams derinti euro vienetais išreikštų mokėjimo priemonių įvedimo, pagrįsto bendra technine infrastruktūra pereinamuoju laikotarpiu;
- (14) kadangi, vadovaujantis Madride vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadomis, dalyvaujančios valstybės narės nuo 1999 m. sausio 1 d. naują apyvartinę valstybės skolą išleis euro vienetais; kadangi pageidaujama, kad skolos emitentai negrąžintą skolą perskaičiuotų euro vienetais; kadangi reikėtų patvirtinti tokias perskaičiavimo nuostatas, kurias būtų galima taikyti ir trečiųjų šalių jurisdikcijoje; kadangi emitentams reikėtų suteikti galimybę perskaičiuoti negrąžintą skolą, jeigu ji yra išreikšta valstybės narės, perskaičiavusios visą savo šalies Vyriausybės negrąžintą skolą arba jos dalį, nacionaline valiuta; kadangi šios nuostatos nesusijusios su papildomų priemonių įvedimu siekiant iš dalies pakeisti negrąžintos skolos sąlygas, kad, be kita ko, būtų pakeista negrąžintos skolos nominali suma, nes šiuos klausimus reglamentuoja nacionaliniai įstatymai; kadangi pageidautina leisti valstybėms narėms imtis atitinkamų priemonių keičiant organizuotų rinkų operacijų apskaitos vienetą;
- (15) kadangi taip pat gali prireikti tolesnių veiksmų Bendrijos lygiu, būtinų paaiškinti euro įvedimo įtaką esamų Bendrijos įstatymo nuostatų taikymui, ypač susijusių su įskaita, priešpriešinių reikalavimų įskaita ir panašaus poveikio metodais;
- (16) kadangi bet koks išsipareigojimas naudoti euro vienetą gali būti taikomas tik pagal Bendrijos teisės aktus; kadangi sandoriuose su valstybiniu sektoriumi dalyvaujančios valstybės narės gali leisti naudoti euro vienetą; kadangi pagal scenarijų, kurį Madride įvykusiame susitikime priėmė Europos Vadovų Taryba, Bendrijos teisės aktai, nustatantys pereinamąjį laikotarpį bendram euro vieneto naudojimui, valstybėms narėms suteikia tam tikrą veiksmų laisvę;
- (17) kadangi pagal Sutarties 105a straipsnį Taryba gali patvirtinti visų monetų nominalų ir techninių reikalavimų derinimo priemones;

(18) kadangi banknotai ir monetos turi būti deramai apsaugoti nuo padirbinėjimo;

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I DALIS

APIBRĖŽIMAI

1 straipsnis

Šiame reglamente:

(19) kadangi nacionalinės valiutos vienetais išreikšti banknotai ir monetos praranda savo, kaip mokėjimo priemonės, statusą ne vėliau kaip praėjus šešioms mėnesiams po pereinamojo laikotarpio pabaigos; kadangi dėl visuomeninių priežasčių valstybių narių nustatyti mokėjimų banknotais ir monetomis apribojimai neprieštarauja euro banknotų ir monetų, kaip mokėjimo priemonės, statusui, jeigu egzistuoja kitos teisėtos piniginių skolų grąžinimo priemonės;

— „dalyvaujančios valstybės narės“ yra Belgija, Vokietija, Ispanija, Prancūzija, Airija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Austrija, Portugalija ir Suomija,

(20) kadangi, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, nuorodos teisinėse priemonėse, veikiančiose pereinamojo laikotarpio pabaigoje, turės būti laikomos nuorodomis į euro vienetą pagal atitinkamus perskaičiavimo kursus; kadangi dėl to fizinis esamų teisinių priemonių išraiškos pakeitimas nėra būtinas šiam rezultatui pasiekti; kadangi apvalinimo taisyklės, nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1103/97 taip pat taikomos perskaičiavimams, kurie turi būti atlikti pereinamojo laikotarpio pabaigoje arba jam pasibaigus; kadangi, siekiant aiškumo, gali būti pageidautina fizinį išraiškos pakeitimą atlikti kuo greičiau;

— „teisės priemonės“ reiškia teisės ir įstatymines nuostatas, administracinius aktus, teismo sprendimus, sutartis, vienašalius teisės aktus, mokėjimo priemones, išskyrus banknotus ir monetas, ir kitas teisinę galią turinčias priemones,

(21) kadangi 11 protokolo dėl tam tikrų nuostatų, susijusių su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste, 2 pastraipoje yra nustatyta, kad, *inter alia*, to Protokolo 5 pastraipa galioja tuo atveju, jeigu Jungtinė Karalystė Tarybai praneša, kad ji neketina pereiti į trečiąjį etapą; kadangi 1997 m. spalio 30 d. Jungtinė Karalystė informavo Tarybą, kad ji neketina pereiti į trečiąjį etapą; kadangi penktoje pastraipoje yra nustatyta, kad, *inter alia*, Sutarties 1091 straipsnio 4 dalis Jungtinei Karalystei netaikoma;

— „perskaičiavimo kursas“ reiškia neatšaukiamai nustatytą perskaičiavimo kursą, kurį Taryba patvirtino kiekvienai dalyvaujančios valstybės narės valiutai vadovaudamasi Sutarties 1091 straipsnio 4 dalies pirmu sakiniu,

— „euro vienetas“ reiškia valiutos vienetą, nurodytą 2 straipsnio antrame sakinyje,

— „nacionalinių valiutų vienetai“ reiškia dalyvaujančių valstybių narių valiutų vienetus, nustatytus dieną prieš prasidedant Ekonominės ir pinigų sąjungos trečiajam etapui,

— „pereinamasis laikotarpis“ reiškia laikotarpį, kuris prasideda 1999 m. sausio 1 d. ir baigiasi 2001 m. gruodžio 31 d.,

— „išraiškos pakeitimas“ reiškia nacionalinės valiutos vieneto, kuriuo yra išreikšta negrąžinta skolos suma, pakeitimą euro vienetu, kaip nurodoma 2 straipsnyje, tačiau tokiu išraiškos pakeitimu nepakeičiamos jokios kitos skolos sąlygos, kadangi šis klausimas sprendžiamas atitinkamu nacionaliniu įstatymu.

II DALIS

DALYVAUJANČIŲ VALSTYBIŲ NARIŲ VALIUTŲ KEITIMAS EURU

2 straipsnis

(22) kadangi Danija, atsižvelgdama į 12 protokolo dėl tam tikrų su Danija susijusių nuostatų 1 pastraipą, pagal 1992 m. gruodžio 12 d. Edinburge priimtą sprendimą, informavo, kad ji nedalyvaus trečiajame etape; kadangi dėl to pagal pirmiau nurodyto Protokolo antrą pastraipą visi Sutarties straipsniai ir nuostatos ir Protokolas dėl ECBS statuto, remiantis nukrypti leidžiančia nuostata, yra taikomi Danijai;

Nuo 1999 m. sausio 1 d. dalyvaujančių valstybių narių valiuta yra euro. Valiutos vienetas yra vienas euro. Vienas euro yra padalytas į vieną šimtą centų.

3 straipsnis

(23) kadangi pagal Sutarties 1091 straipsnio 4 dalį bendra valiuta bus įvesta tik tose valstybėse narėse, kurioms netaikoma nukrypti leidžianti nuostata;

Kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės valiuta keičiama į eurą pagal perskaičiavimo kursą.

4 straipsnis

(24) kadangi šis reglamentas yra taikomas pagal Sutarties 189 straipsnį laikantis 11 ir 12 protokolų ir 109k straipsnio 1 dalies,

Euro yra Europos centrinio banko (ECB) ir dalyvaujančių valstybių narių centrinių bankų apskaitos vienetas.

III DALIS

PEREINAMOSIOS NUOSTATOS

5 straipsnis

Pereinamuoju laikotarpiu taikomi 6, 7, 8 ir 9 straipsniai.

6 straipsnis

1. Euro taip pat dalijamas į nacionalinių valiutų vienetus pagal perskaičiavimo kursą. Bet kokie euro padalijimai yra išlaikomi. Pagal šio reglamento nuostatas dalyvaujančių valstybių narių pinigų įstatymai yra taikomi toliau.

2. Jeigu teisės priemonėse yra nuoroda į nacionalinės valiutos vienetą, tokia nuoroda interpretuojama kaip nuoroda į euro vienetą pagal perskaičiavimo kursą.

7 straipsnis

Kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės valiutos pakeitimas euru pats savaime nekeičia keitimo dieną galiojančios teisės priemonių išraiškos bet kokia valiuta.

8 straipsnis

1. Veiksmai, atliekami pagal teisės priemones, nustatančias nacionalinės valiutos vieneto naudojimą arba išraišką nacionalinės valiutos vienetu, turi būti atliekami minėtos nacionalinės valiutos vienetu. Veiksmai, atliekami pagal teisės priemones, nustatančias euro vieneto naudojimą arba išraišką euro vienetu, turi būti atliekami tuo vienetu.

2. 1 dalies nuostatos taikomos visiems galimiems šalių susitarimams.

3. Nepaisant 1 dalies nuostatų, bet kurių sumą, išreikštą arba euro vienetu, arba atitinkamos dalyvaujančios valstybės narės nacionalinės valiutos vienetu ir mokėtiną toje valstybėje narėje kredituojant kreditoriaus sąskaitą, skolininkas gali sumokėti arba euro vienetu, arba nacionalinės valiutos vienetu. Suma įskaitoma į kreditoriaus sąskaitą pagal sąskaitos valiutą atlikus visus perskaičiavimus pagal perskaičiavimo kursą.

4. Nepaisant 1 dalies nuostatų, kiekviena dalyvaujanti valstybė narė gali imtis priemonių, kurios gali būti būtinos siekiant:

— valstybės narės Vyriausybės išleistą negrąžintą skolą nacionalinės valiutos vienetais pagal jos įstatymus išreikšti euro vienetais, kaip nustatyta Europos integruotų sąskaitų sistemoje. Jeigu valstybė narė taikė tokią priemonę, emitentai gali perskaičiuoti eurus tos valstybės narės nacionaline valiuta išreikštą skolą, išskyrus tuos atvejus, kai išraiškos pakeitimas nėra tiesiogiai numatytas sutarties sąlygose; ši nuostata taikoma valstybės narės Vyriausybės priimtai

skolai, taip pat obligacijoms ir kitoms investicija paverstoms kapitalo rinkos apyvartiniais skolos vertybiniais popieriais bei kitų skolininkų išleistoms pinigų rinkos priemonėms,

— sudaryti sąlygas, kad savo operacijų apskaitai naudojamą nacionalinės valiutos vienetą pakeistų euro vienetas:

a) rinkose, kuriose nuolat prekiaujama, atliekamas kliringas ir atsiskaitymai pagal sandorius ir prekes, nurodyti 1993 m. gegužės 10 d. Tarybos direktyvos 93/22/EEB dėl investicinių paslaugų vertybinių popierių srityje ⁽¹⁾ priedo B skirsnyje; ir

b) nuolatinės prekybos, kliringo ir atsiskaitymų už mokėjimus sistemose.

5. Nuostatas dėl euro vieneto naudojimo, išskyrus 4 dalies nuostatas, dalyvaujančios valstybės narės gali priimti per bet kurį Bendrijos įstatymais nustatytą laikotarpį.

6. Dalyvaujančių valstybių narių nacionalinių įstatymų nuostatos, leidžiančios arba reikalaujančios naudoti įskaitą, priešpriešinių reikalavimų įskaitą arba panašaus poveikio metodus, yra taikomos piniginiams įsipareigojimams, neatsižvelgiant į tai, ar jų valiuta yra išreikšta euro vienetais, ar nacionalinės valiutos vienetais, atliekant visus perskaičiavimus pagal pirmiau nurodytus perskaičiavimo kursą.

9 straipsnis

Nacionaliniai banknotai ir monetos savo teritorijose išlaiko savo, kaip mokėjimo priemones, statusą, buvusį dieną prieš šio reglamento įsigaliojimą.

IV DALIS

EURO BANKNOTAI IR MONETOS

10 straipsnis

Nuo 2002 m. sausio 1 d. ECB ir dalyvaujančių valstybių narių centriniai bankai išleidžia į apyvartą euro banknotus. Nepažeidžiant 15 straipsnio, šie euro banknotai visose valstybėse narėse yra vieninteliai mokėjimo priemonės statusą turintys banknotai.

⁽¹⁾ OL L 141, 1993 6 11, p. 27. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/26/EB (OL L 168, 1995 7 18, p. 7).

11 straipsnis

Nuo 2002 m. sausio 1 d. dalyvaujančios valstybės narės išleidžia euro monetas arba centus laikydamosi nominalų ir techninių reikalavimų, kuriuos Taryba gali nustatyti vadovaudamasi Sutarties 105a straipsnio 2 dalies antru sakiniu. Nepažeidžiant 15 straipsnio, šios monetos visose valstybėse narėse yra vienintelės teisėtos mokėjimo priemonės statusą turinčios monetos. Jokia šalis neprivalo priimti daugiau kaip 50 monetų kiekvieno atsiskaitymo metu, išskyrus monetas išleidžiančią instituciją ir jos specialiai paskirtus asmenis.

12 straipsnis

Dalyvaujančios valstybės narės užtikrina tinkamas sankcijas prieš euro banknotų ir monetų padirbinėjimą bei klastojimą.

V DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS*13 straipsnis*

Pereinamajam laikotarpiui pasibaigus, taikomi 14, 15 ir 16 straipsniai.

14 straipsnis

Jeigu pereinamojo laikotarpio pabaigoje egzistuojančiose teisės priemonėse yra daromos nuorodos į nacionalinės valiutos vienetus, tokios nuorodos interpretuojamos kaip nuorodos į eurus

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse vadovaujantis Sutartimi tiek, kiek tai susiję su 11 ir 12 protokolais ir 109k straipsnio 1 dalimi.

Priimta Briuselyje, 1998 m. gegužės 3 d.

pagal atitinkamus perskaičiavimo kursus. Taikomos apvalinimo taisyklės yra nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1103/97.

15 straipsnis

1. Nacionalinės valiutos vieneto banknotai ir monetos, kaip nurodoma 6 straipsnio 1 dalyje, savo teritorijose naudojami kaip mokėjimo priemonė ne ilgiau kaip šešis mėnesius pasibaigus pereinamajam laikotarpiui; šis laikotarpis pagal nacionalinius įstatymus gali būti sutrumpintas.

2. Kiekviena dalyvaujanti valstybė narė po pereinamojo laikotarpio pabaigos gali ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui nustatyti nacionalinės valiutos vieneto nominalo banknotų ir monetų naudojimo taisykles, kaip nurodoma 6 straipsnio 1 dalyje, ir imtis visų priemonių jiems išimti iš apyvartos.

16 straipsnis

Vadovaudamiesi dalyvaujančių valstybių narių įstatymais ir praktika, atitinkami banknotų ir monetų leidėjai toliau priima pirmiau jų išleistus banknotus ir monetas už eurus pagal perskaičiavimo kursą.

VI DALIS

ĮSIGALIOJIMAS*17 straipsnis*

Šis reglamentas įsigalioja 1999 m. sausio 1 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. BROWN